

Migration som en drivkraft för utveckling

Faktablad 6 av 6: Sammanfattning av kapitlet "Labour migration and integration that benefits development" i rapporten *Spotlight on EU Policy Coherence for Development*

Många människor söker sig till EU för att söka skydd eller för att söka jobb så att de kan försörja sig själva och sina familjer. EU har satsat mycket resurser på att kontrollera och begränsa migrationen till EU, med hänvisning till att man inte kan ta emot så många människor. Men den restriktiva hållningen tar inte hänsyn till krav på mänskliga rättigheter eller de positiva effekterna av migration, för både EU och för ursprungsländerna.

EU:s migrationspolitik bör genomsyras av ett människorättsperspektiv. I enlighet med internationella människorättskonventioner har alla människor rätt att leva ett värdigt liv oavsett om de stannar i sitt ursprungsland eller söker sig någon annanstans. Mänskliga rättigheter gäller alla oavsett nationalitet och mottagarländerna måste skydda migranter likaväl som sina egna medborgare.

Det finns omkring 32 miljoner migranter i EU. Mellan sex och 15 procent av dem beräknas vara papperslösa. EU bör göra det möjligt för fler människor att immigrera på laglig väg och ta tillvara på de positiva effekter migration kan spela för utveckling, både i migrantens nya hemland och i ursprungslandet.

EU:s fokus på tuffare gränskontroller avskräcker inte människor från att försöka korsa gränser utan bidrar bara till att människor tar större risker för att komma in EU. Genom att tillåta fler att söka sig hit på laglig väg och genom att angripa orsakerna till att människor lämnar sina hemländer – fattigdom, arbetslöshet, klimatförändringar, konflikter och förtryck – skyddar EU människors rättigheter i högre utsträckning.

Bättre skydd av migrantarbetare

Rätten till ett anständigt arbete (*decent work*) har formulerats i FN:s millenniemål och EU har åtagit sig att verka för att denna rättighet respekteras. Brist på anständigt arbete och den fattigdom som följer i dess spår, är en av de vanligaste anledningarna till att människor väljer att lämna sina hemländer. Nittio procent av världens 214 miljoner migranter är migrantarbetare och deras familjer. De flesta av dessa är lågutbildade som söker sig till ett annat land för att skapa sig ett bät-

Universella mänskliga rättigheter gäller alla oavsett nationalitet och migrationsstatus.

Marockanska kvinnor som vill delta i ett av EU:s program för arbetskraftsinvandring. Foto: EU-kommissionen.

tre liv. Studier visar att de flesta skulle stanna i sina ursprungsländer om det fanns bättre möjligheter att försörja sig där.

Diskriminering av invandrare, särskilt personer som kommer från länder utanför Europa, förekommer på arbetsmarknaden i alla EU:s medlemsstater. Arbetslösheten är betydligt större inom denna grupp än inom resten av befolkningen. De som är papperslösa omfattas inte av arbetsrättslig lagstiftning och står utan skydd om de råkar illa ut på arbetet. Tillgången till sjukvård och sociala trygghetssystem är också mycket begränsad för papperslösa.

Migrantarbetares rättigheter slås fast i flera internationella konventioner, t.ex. ILO-konventionerna 97 och 143 och FN:s konvention för skydd av migrantarbetare och deras familjer. Inget EU-land har ratificerat denna FN-konvention. EU bör verka för att migranternas rättigheter respekteras – det skulle ge dem bättre förutsättningar att bli aktörer för förändring både i mottagar- och ursprungslandet.

Migration som en drivkraft för utveckling

De senaste åren har EU i större utsträckning börjat uppmärksamma de positiva kopplingarna mellan migration och utveckling och fattigdomsbekämpning. Än så länge har det dock inte fått genomslag i politiken som fortfarande är inriktad på att stänga människor ute från EU.

Global Approach to Migration (GAM) från 2005 är EU:s strategi för samarbete med tredjeländer på migrationsområdet (med "tredjeländer" menas länder utanför EU). Den är under revidering och innan 2011 års utgång kommer EU-kommissionen att meddela den framtida inriktningen på GAM. Ministerrådet slog i juni 2011 fast att GAM ska fokusera på EU:s grannländer samt andra länder varifrån många människor söker sig till EU. Unionen samarbetar med grannländerna om gränskontroll och i många fall ger man länder privilegier i form av bättre viseringsregler i utbyte mot att länderna skärper gränskontrollen.

Problemet är att dessa åtgärder inte hindrar människor från att korsa gränser; istället leder det till att människor reser under mycket osäkra förhållanden.

Vi ser hur människor bokstavligen dör vid EU:s gränser. Det måste finnas fler möjligheter för människor att söka sig till EU på laglig väg.

Ett sätt att ge människor, både låg- och högutbildade, större trygghet och gynna utveckling är cirkulär migration. Det innebär att människor migrerar fram och tillbaka mellan länder - de "cirkulerar". Sådan migration, främst för arbete, har visat sig vara lönsam för alla inblandade. Att låta människor resa fritt mellan ursprungslandet och mottagarlandet, utan att förlora sina sociala rättigheter, ökar tryggheten för individen och möjligheterna till kunskapsöverföring. Det faktum att människor känner sig trygga gör att de investerar mer i sitt ursprungsland vilket gynnar utveckling.

Rekommendationer:

- EU bör ha en gemensam politik för migranter som innefattar lika behandling av migranter och EU-medborgare, inklusive sociala rättigheter, rätt till kollektivavtal och utbildning.
- Målen som satts upp i EU:s *PCD Work Programme* bör utgöra grunden för översynen av *Global Approach to Migration (GAM)*.
- EU bör införa ett system för cirkulär migration för både hög- och lågutbildade migranter.
- EU bör garantera full implementering av bestämmelser i unionens egen lagstiftning mot diskriminering, internationella instrument för att skydda av mänskliga rättigheter, Europarådets rekommendationer gällande migrantarbetare samt ILO-konventioner.
- EU:s medlemsstater bör skriva under, ratificera och implementera FN:s internationella konvention för skydd av migrantarbetare och deras familjer.

Hela rapporten och alla faktablad hittar du på www.concord.se eller coherence.concordeurope.org